

De monachis

Περὶ μοναχῶν

Τί δὲ ὁ Προφήτης τρυγὸνα χηρεύουσαν ἀπέικασέ [χῆρον] σε, ὦ μοναχέ; Διότι ἡ τρυγὸν ὄρνις ἐστὶ σῶφρων, μὴ διγαμοῦσά ποτε, μηδὲ ἐν ὑγροῖς κλάδοις καθεζομένη, μᾶλλον δὲ τὰς ἀοικήτους ἐρήμους διώκει, κάκει ἐπιτελεῖ τὰς ἡμέρας αὐτῆς. Τούτου χάριν ἀπέικασεν ὁ Προφήτης τρυγὸνα χηρεύουσαν. Μηδὲ σὺ ἐπιστρέψῃς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τὰ ὀπίσω· μηδὲ πόλεις καὶ κώμας διατρίβῃς· μήτε μετὰ κοσμικῶν συναυλίζῃ· μήτε μάθῃς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ ἀποστῆ ἡ ψυχὴ σου ἀπὸ Κυρίου Θεοῦ αὐτῆς, τοῦ ἀληθινοῦ τῶν ψυχῶν ἡμῶν Νυμφίου, καὶ λάβῃς βρόχους ἐν τῇ σῆ ψυχῇ· μήτε εἰς πλοῦτον καὶ ἡδονὰς τοῦ βίου ἀναστρέφῃ· οὐ δύνασαι γὰρ καὶ ἄγγελος καὶ ἄνθρωπος εἶναι· οὐ δύνασαι Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ. Μηδὲ προφασίζεσθε, ὦ μοναχοὶ πεπλανημένοι, ἐντολὰς καὶ εὐποΐας, γηροκομίαν τε καὶ ξενοδοχίαν. Οὐ γὰρ χρήζει ὁ Θεὸς ἐξ ἀγγέλων τὰ τοιαῦτα, εἰ μὴ τὸ ὑμνεῖν καὶ δοξολογεῖν καὶ δοξάζειν αὐτὸν διαπαντός, καθὰ καὶ συνετάξασθε. Ταύτην δὲ τὴν παραβολὴν χρῆσομαι ὑμῖν. Μοναχὸς φιλοκτήμων καὶ πλούσιος κοσμικὸς κτήτωρ· μοναχὸς δὲ πένης οὐράνιος πολίτης. Ὅσοι μοναχοὶ ἐν πλούτῳ καὶ τρυφῇ διάγουσιν, οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἐν τῷ βίῳ κοσμικῶν τρυφητῶν καὶ σπαταλιστῶν. Ἔτι δὲ ξένοι τῆς ἀγγελικῆς διαγωγῆς εἰσιν, ἀλλὰ καὶ ψεῦσται εὐρίσκονται. Καὶ ἤδη μὲν τὸν κόσμον ἀποταξάμενοι, καὶ πάλιν ἐν τῷ βίῳ καὶ τῷ πλούτῳ καὶ τοῖς ἰδίοις συγγενέσιν ἀναστρεφόμενοι. Οὐδὲ μοναχικὸν σχῆμα ἔτι δύναται φορεῖν οἱ ἐν τῷ βιωτικῷ πλούτῳ ἀναστρεφόμενοι· οὐ δυνατὸν γὰρ δουλεύειν Θεῷ καὶ μαμωνᾶ, φησὶν ὁ Κύριος. Καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀπόστολοι ἐρωτήσαντες τὸν αὐτῶν Διδάσκαλον καὶ εἰπόντες, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι, οὐκέτι αὐτὸν ἀφέντες ἀπῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οὐδὲ ἐστράφησαν εἰς ὀπίσω, ἤγουν ἐν πλούτῳ. Ἐὰν γοῦν ἴδῃς μοναχὸν πλούσιον καὶ φιλήδονον, φιλάργυρόν τε καὶ ἀσυμπαθῆ, διώκοντα πλοῦτον βιωτικόν, ἀγαπῶντα τρυφήν καὶ κέρδη κοσμικά, ἄφες τὰ κατὰ σέ καὶ κλαῦσον αὐτόν, ὅτι ἐν νυκτὶ καὶ ἐν σκότει πορεύεται ὁ τοιοῦτος· οὐδὲ γὰρ βούλεται ὁ Θεὸς μοναχὸν τὸν οἰονοῦν ἀφεῖναι τὰ πνευματικά καὶ φροντίζειν τὰ κοσμικά, κἂν δοκεῖ εὐλόγον τινα ἀφορμὴν ἔχειν· χλεῦθ γὰρ ἐστὶν αὕτη τοῦ Διαβόλου, καὶ πειρᾶται αὐτὸν ἀπολέσαι. Οἱ γὰρ διὰ τὰ σωματικά καὶ βιωτικά πράγματα καταμελοῦντες καὶ παρεκκλίνοντες τῶν πνευματικῶν, μεγάλην καὶ διηνεκὴ ζημίαν ὑφίστανται, μὴ νοοῦντες, μηδὲ εἰς νοῦν λαβεῖν δυνάμενοι τὴν θείαν φωνήν, τό, οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ στραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός ἐστὶν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Τί δὲ ἄρα, ὦ μοναχέ, ἐπισπᾶσαι τὸν ψυχοφθόρον πλοῦτον, τὸν ἀλαζόνα, τὸν ὑπερήφανον, τὸν ἄσπλαγχνον, τὸν ἀσυμπαθῆ, τὸν ἄπληστον; Ὅσον γὰρ πλουτεῖ τις, τοσοῦτο μᾶλλον ἀνελεῆς καὶ ἀπάνθρωπος γίνεται, καὶ πλεῖον τὰς χεῖρας συστέλλει τοῦ μὴ δοῦναι ἐλεημοσύνην. Σὺ δέ, ὦ μοναχέ, τοῦτον τὸν πλοῦτον μὴ ἐπιθυμήσῃς· μὴ κτήσῃ, μηδὲ ἐπισπάσῃ· τοῦ μοναχοῦ γὰρ ἡ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολὴ ἢ κατὰ Θεὸν πτωχεῖα ἐστὶ. Κολλήθητι δὲ μᾶλλον τῷ Χριστῷ, ἀπερισπάστως καθεζόμενος ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ καὶ ἀπετάξω τῷ Θεῷ, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας.